

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost
Bulevar Revolucije 3
81000 Podgorica

Izvršni direktor
Zoran Sekulić

Predmet: Komentari Pravilnika o operatorskom pristupu i interkonekciji

Poštovani gospodine Sekuliću,

Shodno Vašem dopisu broj 01-2172/1 od 08.07.2009 godine, kojim se otvara postupak javnih konsultacija u vezi pripreme Pravilnika o operatorskom pristupu i interkonekciji, Promonte Vam dostavlja svoje komentare, predloge i sugestije.

Kao prvo, iznosimo svoj stav po pitanju uređenja žalbenog postupka kao važnog pitanja za primjenu predloženog podzakonskog akta. Kao što je poznato, protiv svakog rješenja donesenog u prvostepenom postupku (bez obzira na formalni naziv prvostepenog akta), stranka u postupku ima pravo na žalbu odnosno pravo na drugo pravno sredstvo. Pravo na žalbu, kao ustavno načelo, neotuđivo je pravo svake stranke čak i slučaju da to pravo nije sadržano u propisu koji uređuje predmetnu materiju. Ipak radi pravne sigurnosti građana žalbeni postupak uobičajeno je obavezan dio svakog zakonskog i podzakonskog akta, čime se olakšava učesnicima u postupku da na jednostavniji način ostvare svoja ustavna prava. Tako je u članu 19 stav 6 Zakona o elektronskim komunikacijama, definisan žalbeni postupak koji upućuje nezadovoljne strane na njihova prava nakon što Agencija donese prvostepenu odluku. Takođe je članom 12 ZUP-a, kao zakona koji se primjenjuje u postupcima pred Agencijom, definisano načelo dvostepenosti u rješavanju upravnih stvari, kojim se jasno kaže da se na sve odluke prvostepenih organa, strankama u postupku mora omogućiti pravo na žalbu ili drugo pravno sredstvo. Imajući u vidu da predmetnim pravilnikom nije uopšte uređen žalbeni postupak, naročito u situacijama kada Agencija kao prvostepeni organ donosi odluke u postupcima prilikom odbijanja zahtjeva (član 8 stav 2) i postupka rješavanja sporova (član 11 stav 3), što bi svakako predstavljalo veliki nedostatak predmetnog podzakonskog akta, predlažemo da se ovaj propust ispravi definisanjem prava na žalbu na jedan od navedenih načina:

- posebnim članom potrebno je precizno utvrditi koji drugostepeni organ je nadležan za odlučivanje po žalbi kao i koji su rokovi za izjavljivanje žalbe,
- uputiti žalioca na član 19 Zakona o elektronskim komunikacijama, kojim je regulisan žalbeni postupak na odluke Agencije.

Nadalje, smatramo da bi bilo korisno, u cilju jednostavnijeg tumačenja predmetnog pravilnika, stav 2 člana 5 koji glasi „Operatori su dužni da na zahtjev za operatorski pristup i interkonekciju odgovore u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva“ svrstati u član 7 kojim se definiše postupak odgovora na zahtjev operatora. Takođe smatramo da je prethodno nevedeni rok od 15 dana prekratak, s obzirom da je članom 7 stav 1 predviđena obaveza

operatora da u svom odgovoru na zahtjev za interkonekciju, između ostalog dostave i predlog ugovora. Želeći da damo ozbiljnost postupku definisanja sadržine ugovora smatramo da je poštebno odrediti duži rok (minimalno 30 dana). Na ovaj način bi se dala mogućnost operatorima da na ozbiljan način pristupe razmatranju zahtjeva operatora i dostavljanja predloga ugovora, tako da predloženi ugovor ne bude samo čin ispunjenja formalnog uslova već da to bude akt sa kvalitetnom sadržinom.

Smatramo i da je u članu 9 stav 3 potrebno na precizniji način definisati trenutak (vezano za urednost zahtjeva), od kada teče rok od 60 dana za zaključenja ugovora o interkonekciji. Naime sadašnjim predlogom određeno je da su „Operatori dužni da zaključe ugovor o operatorskom pristupu i interkonekciji u roku od 60 dana od dana podnošenja validnog zahtjeva iz člana 6 ovoga pravilnika“. Naš predlog je da se izraz „validnog“ zamijeni izrazom „potpunog“ s obzirom da se na ovaj način jasnije određuje da se radi o zahtjevu dostavljenom sa svim potrebnim podacima bilo kao inicijalni odnosno dopunjeni akt.

Kao važnu činjenicu ističemo i to da je članom 43 ZEK definisana procedura za određivanje operatora sa značajnom tržišnom snagom i određivanje regulatornih mjera u cilju obezbjeđenja konkurentnosti na relevantnom tržištu. Za primjenu regulatornih mjera prethodno je potrebno ispuniti propisanu proceduru, koja se sastoji od određivanja relevantnih tržišta, analize relevantnih tržišta i određivanje operatora sa značajnom tržišnom snagom. Ovo su neophodni preduslovi da bi se odredila jedna od regulatornih mjera koje su navedene u članovima od 44 do 50 ZEK. Jedna od prethodno navedenih mjera je i mjera iz člana 47 ZEK kojom se definiše „operatorski pristup elementima mreže“, a koja je po svom nazivu i u značajnom dijelu i sadržaju identična operatorskom pristupu koji je definisan predloženim pravilnikom. Na ovaj način dolazi se do zaključka da se operatorski pristup može realizovati tek nakon ispunjena prethodnih proceduralnih uslova, odnosno da se može odrediti samo SMP operatorima. Predmetnim pravilnikom definišu se uslovi za obezbjeđenje operatorskog pristupa, pri čemu se ne navodi niti upućuje na proceduru koja je prethodno potrebna za određivanje regulatornih mjera. Na ovaj način postoji realna opasnost da primjena predmetnog pravilnika, u dijelu koji se odnosi na operatorski pristup, bude otežana odnosno onemogućena, s obzirom da procedura propisivanja uslova za obezbjeđenje operatorskog pristupa nije usklađena sa odredbama Zakona o elektronskim komunikacijama. Možda je ovo naše mišljnje posljedica neprilagođenog i samim tim nejasnog određenja sadržine odeljka 5 odnosno člana 47 ZEK, tako da se jezičkim tumačenjem nevedenog odeljka dolazi do zaključka koji nije u saglasnosti sa ciljem koji je zakonodavac želio da postigne. Ovo je prilika da se razmisli da se kroz tekst predloženog pravilnika ispravi navedena nejasnoća.

Na kraju, smatramo da je u cilju pravne sigurnosti, potrebno definisati prelazne i završne odredbe, kojim će se odrediti pravna sudbina Pravilnika o pristupu i interkonekciji (Sl.list RCG br. 62/06 i 30/08), kao pravilnika kojim je prethodno bila uređenja materija koja je sada sadržana u predloženom pravilniku.

Nadamo se da će naši komentari doprinijeti da se u konačnom dođe do kvalitetnog teksta pravilnika, koji će omogućiti jednostavniju primjenu svim subjektima na koje se odnosi, te da će kao takvi naši predlozi biti uvršteni u finalni dokument Pravilnika.

U Podgorici, 31.07.2009. godine,

Promonte GSM d.o.o.

Christopher Laska
Izvršni direktor